

به نام یزدان پاک

آموزش هدفمند درس به درس سر فصل های مصوب

آمار ریاضی

تهیه کننده

سارا قنبری

آموزش هدفمند درس به درس سرفصل‌های آمار ریاضی

تهیه‌کننده : سارا قنبری
ناشر : پردازش
چاپ اول : ۱۴۰۳
تعداد : ۱۰۰
حروفچینی : پردازش
چاپ و صحافی : پردازش
قیمت : ۳۵۰۰۰۰ تومان

حق چاپ محفوظ و متعلق به نشر پردازش است.

عنوان و پدیدآور : آموزش هدفمند درس به درس سرفصل‌های آمار ریاضی
تهیه‌کننده: سارا قنبری
مشخصات نشر : تهران: پردازش، ۱۴۰۳
مشخصات ظاهری : ۱۰۰ ص.
شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۲۳۳-۷۲۸-۳
وضعیت فهرست نویسی: فیپا
موضوع : آمار -- راهنمای آموزشی (عالی)
موضوع : Statistics -- Study and teaching (Higher)
موضوع : آمار -- آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی)
موضوع : Statistics-- Examinations, questions, ertc(Higher)
شناسه افزوده : نشر پردازش
رده بندی کنگره : HA۳۵
رده بندی دیویی : ۴۲۲۰۷۶/۰۰۱
شماره کتابشناسی ملی : ۵۹۶۳۶۶۸

نشر پردازش

تهران: میدان انقلاب، خیابان فروردین، خیابان شهدای زاندارمری، روبه‌روی اداره پست، پلاک ۱۳۲ و ۱۳۰ ساختمان پردازش

تلفن : ۶۶۹۷۵۵۶۶ (۱۰۰ خط) دورنگار: ۶۶۴۰۷۴۰۸

www.Pardazesh.org

سایت برتر کشور در چهارمین و پنجمین همایش ملی تجارت الکترونیک

فهرست مطالب

فصل اول «مفاهیم پایه»	۷
فصل دوم «بستگی، بسندگی مینیمال و کامل بودن»	۸
فصل سوم «روش‌های برآوردیابی نقطه‌ای»	۱۵
فصل چهارم «برآوردگرهای ناریب با کمترین واریانس»	۲۰
فصل پنجم «برآورد فاصله‌ای»	۲۷
فصل ششم «آزمون فرض‌ها»	۳۳
فصل هفتم «پرتوان‌ترین آزمون‌های یکنواخت»	۴۰
«پاسخ‌نامه سوال‌های طبقه‌بندی شده آمار»	۴۶
پاسخ‌نامه فصل دوم «بستگی، بسندگی مینیمال و کامل بودن»	۴۷
پاسخ‌نامه فصل سوم «روش‌های برآوردیابی نقطه‌ای»	۵۷
پاسخ‌نامه فصل چهارم «برآوردگرهای ناریب با کمترین واریانس»	۶۴
پاسخ‌نامه فصل پنجم «برآورد فاصله‌ای»	۷۶
پاسخ‌نامه فصل ششم «آزمون فرض‌ها»	۸۳
پاسخ‌نامه فصل هفتم «پرتوان‌ترین آزمون‌های یکنواخت»	۹۴

فهرست آخرین سرفصل‌های مصوب آمار

آمار براساس آخرین سرفصل‌های مصوب وزارت علوم:

- ۱- مفاهیم پایه و تعاریف اساسی
- مروری بر توزیع‌های استاندارد، خانواده توزیع‌های نمایی، خانواده توزیع‌های مکان، مقیاس و مکان - مقیاس
- ۲- بسندگی و کامل بودن
- آماره‌ها و افرازها، آماره بسنده، آماره بسنده‌ی مینیمال، کامل بودن
- ۳- روش‌های برآوردیابی
- روش برآورد گشتاوری، روش ماکسیمم درستنمایی، روش کمترین توان‌های دوم
- ۴- برآوردگرهای ناریب با کمترین واریانس
- برآوردگرهای ناریب، برآوردگرهای ناریب با کمترین واریانس و روش‌های دستیابی به آن، نامساوی کرامر- رائو، کارایی، سازگاری.
- ۵- برآورد فاصله‌ای
- روش‌های کمیت محوری و عمومی، بازه‌ی اطمینان با دمه‌های برابر، کوتاه‌ترین بازه‌ی اطمینان، بازه‌های اطمینان ناریب، بازه‌های اطمینان با اندازه بزرگ
- ۶- آزمون فرض‌های ساده
- تعاریف و مفاهیم، آزمون پرتوان، آزمون نسبت درستنمایی، نمایش هندسی آزمون پرتوان
- ۷- پرتوان‌ترین آزمون‌های یکنواخت
- تعاریف و مفاهیم، پرتوان‌ترین آزمون یکنواخت، بررسی بیشتر آزمون‌های نسبت، آزمون ناریب
- آزمون نسبت درستنمایی: آزمون نسبت در ستنمایی، توزیع مجانبی آماره درستنمایی، کاربرد آزمون در ستنمایی، آزمون‌های نسبت درستنمایی در جدول‌های پیشابندی

فصل اول: مفاهیم و توزیع های احتمالی

«مفاهیم پایه و تعاریف اساسی: مروری بر توزیع های استاندارد، خانواده توزیع های نمایی، خانواده توزیع های مکان، مقیاس و مکان-مقیاس»

۱. دنباله متغیرهای تصادفی $\{X_n\}_{n=1}^{\infty}$ دارای تابع چگالی احتمال زیر است:

$$f_{X_n}(x) = \begin{cases} \frac{1}{n} & x = \frac{1}{n} \quad n = 1, 2, \dots \\ 0 & \text{غیره} \end{cases}$$

(آمار ۱۸۸)

توزیع حدی X_n کدام است؟

(۱) تباهیده در صفر (۲) تباهیده در یک (۳) یکنواخت روی $\{0, 1\}$ (۴) وجود ندارد

۲. فرض کنید X_1, X_2, \dots دنباله ای از متغیرهای تصادفی مستقل با توزیع یکسان $N(\mu, 1)$ باشد. اگر $\bar{X}_n = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n X_i$ ، توزیع

(آمار ۹۰)

کدام یک از آماره ها $\chi^2_{(1)}$ است؟

$$\frac{n}{n+1} (X_{n+1} - \bar{X}_n)^2 \quad (۱)$$

$$\frac{n}{n-1} (\bar{X}_n - \bar{X}_{n+1})^2 \quad (۴)$$

$$\frac{n}{n-1} (X_1 - \bar{X}_n)^2 \quad (۳)$$

۳. فرض کنید X_1, X_2 دو متغیر تصادفی مستقل با توزیع یکسان $N(0, 1)$ باشند. اگر $Y_1 = \frac{X_1}{X_2}$ و $Y_2 = \sqrt{X_1^2 + X_2^2}$ ، گزینه صحیح

(آمار ۹۲)

کدام است؟

(۱) Y_1 دارای توزیع $C(0, 1)$ و Y_2 دارای توزیع $\chi^2_{(1)}$ و مستقل از هم هستند.

(۲) Y_1 دارای توزیع $C(0, 1)$ است اما مستقل از Y_2 نیست.

(۳) Y_1 دارای توزیع $C(0, 1)$ و Y_2 دارای توزیع $\chi^2_{(1)}$ و مستقل از هم هستند.

(۴) Y_1 و Y_2 مستقل از هم هستند.

۴. فرض کنید X_1, \dots, X_n یک نمونه تصادفی از توزیع $B(1, p)$ باشد. اگر $\bar{X} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n X_i$ و $\bar{X}^2 = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n X_i^2$ باشند، مقدار

(آمار ۹۳)

$E(\bar{X}\bar{X}^2)$ کدام است؟

$$\frac{p(1-p)}{n(n-1)} + p^2 \quad (۴) \quad \frac{p(1-p)}{n-1} + \frac{p^2}{n} \quad (۳) \quad \frac{p(1-p)}{n} + p^2 \quad (۲) \quad p(1-p) + \frac{p^2}{n} \quad (۱)$$

فصل دوم: بسندگی، بسندگی مینیمال و کامل بودن

۲-۱ بسندگی و کامل بودن

«بسندگی و کامل بودن: آماره‌ها و افزازها، آماره بسنده، آماره بسنده‌ی مینیمال، کامل بودن»

۵. فرض کنید X_1, X_2, \dots, X_n یک نمونه تصادفی از توزیعی با تابع چگالی احتمال زیر باشد،

$$f_{\theta}(x) = \frac{\tau e^{-(x-\theta)}}{(1 + e^{-(x-\theta)})^{\tau}} \quad \theta < x < +\infty \quad -\infty < \theta < +\infty$$

(آمار ۱۸۸)

آماره فرعی (کمکی) کدام است؟

$$Z = \frac{X_{(1)} + 1}{X_1 - 1} \quad (۴) \quad Z = \frac{X_{(n)} - X_{(1)}}{X_n - X_1} \quad (۳) \quad Z = \frac{X_1}{X_n} \quad (۲) \quad Z = \frac{X_{(1)}}{X_{(n)}} \quad (۱)$$

۶. فرض کنید X_1, X_2 متغیرهای تصادفی مستقل و هم توزیع از تابع چگالی احتمال زیر باشند،

$$f(x; \alpha) \propto x^{\alpha-1} e^{-x\alpha}; x > 0, \alpha > 0$$

(آمار ۹۵)

کدام یک از آماره‌های زیر، یک آماره فرعی است؟

$$\frac{\ln(X_1)}{\ln(X_2)} \quad (۴) \quad \ln(X_1)\ln(X_2) \quad (۳) \quad \frac{X_1}{X_2} \quad (۲) \quad X_1 X_2 \quad (۱)$$

۲-۲ بسندگی

۷. فرض کنید X_1 و X_2 متغیرهای تصادفی مستقل و هر کدام دارای توزیع برنولی با پارامتر $0 < p < 1$ باشد، اگر $U = X_1 + X_2$ ،

(آمار ۱۸۸)

کدام آماره بسنده نیست؟

$$U + U^2 \quad (۴) \quad U - U^2 \quad (۳) \quad U^2 \quad (۲) \quad e^U \quad (۱)$$

۸. فرض کنید X و Y به ترتیب دارای تابع احتمال‌های زیر باشند،

	Y = y			X = x	
	۰	۱		۰	۱
θ	-----		-----		
θ _۱	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{3}{4}$	
θ _۲	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{2}{3}$	$\frac{1}{3}$	

(آمار ۱۸۸)

کدام یک از عبارات زیر در مورد X و Y صحیح است؟

(۱) در مورد X, θ اطلاع بیشتری از Y دارد.

(۲) X و Y دارای اطلاع یکسان درباره θ هستند.

(۳) در مورد θ ، Y اطلاع بیشتری از X دارد.

(۴) با این تابع‌های احتمال نمی‌توان در خصوص اطلاع در مورد θ نتیجه‌گیری کرد.

۹. فرض کنید X_1, \dots, X_n متغیرهای تصادفی مستقل و X_i دارای توزیع پواسون با پارامتر مجهول $\lambda, \mu^{i-1} > 0, i = 1, \dots, n$ باشد.

(آمار ۹۰)

آماره‌ی بسنده و کامل برای زوج (μ, λ) کدام است؟

$$\left(\sum_{i=1}^n X_i, \sum_{i=1}^n iX_i \right) \quad (۴) \quad \left(\sum_{i=1}^n iX_i, \sum_{i=1}^n X_i^2 \right) \quad (۳) \quad \left(\prod_{i=1}^n X_i, \sum_{i=1}^n X_i \right) \quad (۲) \quad (\bar{X}, S^2) \quad (۱)$$

۱۰. فرض کنید متغیر تصادفی X دارای تابع احتمال زیر باشد:

$$f_{\theta}(x) = \begin{cases} 2\theta(1-\theta) & x = -1 \\ \theta^x(1-\theta)^{3-x} & x = 0, 1, 2, 3 \end{cases}$$

(آمار ۹۰)

کدام یک از گزاره‌های زیر در مورد این توزیع صادق است؟ ($a \neq 0$)

(۱) $h(X) = X$ یک آماره بسنده و کامل است.

$$h(X) = \begin{cases} a & x = -1 \\ 0 & x = 0, 3 \\ -2a & x = 1, 2 \end{cases}$$

برآوردگر ناریب صفر است.

(۲) $h(X) = X$ یک آماره کامل نیست اما کامل کران دار است.

$$h(X) = \begin{cases} 0 & x = -1 \\ a & x = 0, 3 \\ -2a & x = 1, 2 \end{cases}$$

برآوردگر ناریب صفر است.

۱۱. فرض کنید X_1, X_2, \dots, X_n یک نمونه تصادفی از توزیع $N(\mu, \sigma^2)$ باشد. اگر $T(X_1, X_2, \dots, X_n) = (X_1, 2X_2, \dots, nX_n)$ کدام گزینه صحیح است؟

(آمار ۹۱)

- (۱) آماره T بسنده نیست اما کامل است.
 (۲) آماره T بسنده و کامل است.
 (۳) آماره T بسنده است اما کامل نیست.
 (۴) آماره T نه بسنده است و نه کامل است.

(آمار ۹۱)

۱۲. اگر X_1, \dots, X_n یک نمونه تصادفی از توزیع برنولی با پارامتر θ باشد، کدام آماره برای θ بسنده است؟

$$\sum_{i=1}^n (i+1)X_i \quad (۴) \quad \sum_{i=1}^n (i-1)X_i \quad (۳) \quad \sum_{i=1}^n \frac{X_i}{i} \quad (۲) \quad \sum_{i=1}^n iX_i \quad (۱)$$

۱۳. فرض کنید X_1, X_2, X_3 یک نمونه تصادفی از توزیع برنولی با پارامتر θ ($0 < \theta < 1$) و $T = X_1 + X_2 + X_3$ باشد. آماره

(آمار ۹۱)

$U(X_1 + X_2, X_1 + X_3)$ برای θ بسنده نیست، زیرا:

- (۱) U تابع T است.
 (۲) U و T مستقل اند.
 (۳) U و T هم توزیع هستند.
 (۴) T تابع U نیست.

۱۴. فرض کنید X_i ها ($i = 1, \dots, n$) متغیرهای تصادفی مستقل از هم از توزیع برنولی با پارامتر p_i باشند، که در آن

(آمار ۹۲)

$p_i = (1 + \exp(-i\alpha))^{-1}$ است. آماره بسنده کامل برای α برحسب X_i ها کدام است؟

$$\sum_{i=1}^n i^2 X_i \quad (۴) \quad \sum_{i=1}^n i X_i \quad (۳) \quad \sum_{i=1}^n X_i \quad (۲) \quad \sum_{i=1}^n \frac{X_i}{i} \quad (۱)$$

(آمار ۹۲)

۱۵. فرض کنید X_1, \dots, X_n یک نمونه تصادفی از توزیع $N(1, \theta)$ باشد. آماره بسنده برای θ کدام است؟

$$\left(\sum X_i, \sum X_i^2\right) \quad (۴) \quad \sum X_i + \sum X_i^2 \quad (۳) \quad \sum X_i^2 \quad (۲) \quad \sum X_i \quad (۱)$$

۱۶. فرض کنید متغیر تصادفی X دارای تابع جرم احتمال متعلق به خانواده زیر است.

$X \backslash \theta$		۰	۱	۲	۳
θ_1		$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{8}$	$\frac{3}{8}$
θ_2		$\frac{1}{2}$	$\frac{3}{16}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{16}$

(آمار ۹۳)

آماره بسنده برای θ براساس تک مشاهده X کدام است؟

$$T(x) = \begin{cases} 1 & x = 1, 3 \\ 0 & x = 0, 2 \end{cases} \quad (۴) \quad T(x) = \begin{cases} 1 & x = 0, 1 \\ 0 & x = 2, 3 \end{cases} \quad (۳) \quad T(x) = \begin{cases} 1 & x = 0, 2 \\ 0 & x = 1, 3 \end{cases} \quad (۲) \quad T(x) = \begin{cases} 1 & x = 1, 2 \\ 0 & x = 0, 3 \end{cases} \quad (۱)$$

۱۷. فرض کنید X_1, \dots, X_n یک نمونه تصادفی n تایی از توزیع $B(1, \theta)$ ، $0 < \theta < 1$ ، باشد. با تعریف:

$$T_1(\underline{X}) = (X_1, \dots, X_n), \quad T_2(\underline{X}) = (X_1^2, \dots, X_n^2)$$

$$T_3(\underline{X}) = \left(\sum_{i=1}^k X_i, \sum_{i=k+1}^n X_i \right), \quad T_4(\underline{X}) = \sum_{i=1}^n X_i, \quad T_5(\underline{X}) = \bar{X}$$

$$T_6(\underline{X}) = \sum_{i=1}^n X_i^2, \quad T_7(\underline{X}) = \left(\sum_{i=1}^n X_i \right)^2$$

(۹۳ آمار)

کدام یک از آماره‌های فوق بسنده هستند؟

(۱) همه T_i ها بسنده هستند.

(۲) به جز T_7 بقیه بسنده هستند.

(۳) به جز T_6 و T_7 بقیه بسنده هستند.

(۹۴ آمار)

۱۸. فرض کنید X_1, \dots, X_n یک نمونه تصادفی از توزیع $B(1, \theta)$ باشد. کدام یک از آماره‌های زیر بسنده هستند.

$$(i) (X_1, \dots, X_n), \quad (ii) (X_1^2, \dots, X_n^2), \quad (iii) \left(\sum_{i=1}^k X_i, \sum_{i=k+1}^n X_i \right)$$

$$(iv) \sum_{i=1}^n X_i, \quad (v) \bar{X}, \quad (vi) \sum_{i=1}^n X_i^2, \quad (vii) \left(\sum_{i=1}^n X_i \right)^2$$

(۱) فقط آماره‌های (i) - (v) برای θ بسنده هستند.

(۲) فقط آماره‌های (i) - (vi) برای θ بسنده هستند.

(۳) کلیه آماره‌ها به جز (vi) برای θ بسنده هستند.

(۴) کلیه آماره‌ها برای θ بسنده هستند.

$$f(x) = cf_1(x)f_2^2(x), \quad x = 0, 1, \dots, m$$

که در آن $f_1(x)$ تابع احتمال توزیع دو جمله‌ای با پارامترهای (m, θ) و $f_2(x)$ تابع احتمال توزیع هندسی با پارامتر θ می‌باشند. براساس یک نمونه تصادفی X_1, \dots, X_n از آماره بسنده برای θ کدام است؟

(۹۴ آمار)

$$\prod_{i=1}^n \binom{m}{X_i} \quad (۴) \quad \sum_{i=1}^n \binom{m}{X_i} \quad (۳) \quad \prod_{i=1}^n X_i \quad (۲) \quad \sum_{i=1}^n X_i \quad (۱)$$

۲۰. فرض کنید X_1, \dots, X_n نمونه‌ای تصادفی از توزیعی با تابع چگالی احتمال زیر باشد. آماره بسنده برای α کدام است؟ f تابع چگالی احتمال و F تابع توزیع معلوم هستند.

(۹۶ آمار)

$$g_\alpha(x) = \alpha f(x) F^{\alpha-1}(x) \quad \alpha > 0, x > 0$$

$$\sum_{i=1}^n f(X_i) \quad (۴) \quad \sum_{i=1}^n \log f(X_i) \quad (۳) \quad \sum_{i=1}^n F(X_i) \quad (۲) \quad \sum_{i=1}^n \log F(X_i) \quad (۱)$$

۲۱. فرض کنید X_{i1}, \dots, X_{in_i} ، $i = 1, \dots, k$ ، نمونه‌های تصادفی مستقل باشند که در آن $X_{ij} \sim P(i\lambda)$ ، $j = 1, \dots, n_i$ ، آماره بسنده برای λ کدام است؟

(۹۶ آمار)

$$\sum_{j=1}^{n_i} X_{ij} \quad (۴) \quad \sum_{i=1}^k \sum_{j=1}^{n_i} \frac{1}{i} X_{ij} \quad (۳) \quad \sum_{i=1}^k \sum_{j=1}^{n_i} X_{ij} \quad (۲) \quad \sum_{i=1}^k \sum_{j=1}^{n_i} i X_{ij} \quad (۱)$$

۲۲. فرض کنید X_1, \dots, X_n نمونه‌ای تصادفی از تابع احتمال زیر باشد. اگر $X_{(1)} = \min(X_1, \dots, X_n)$ ،

(۹۷ آمار)

$$\bar{X} = \frac{X_1 + \dots + X_n}{n} \text{ و } X_{(n)} = \max(X_1, \dots, X_n) \text{ آماره بسنده برای } (\theta, \alpha) \text{ کدام است؟}$$

$$f(x) = (1-\theta)\theta^{x-\alpha}, \quad x = \alpha, \alpha+1, \dots; \quad 0 < \theta < 1, \alpha \in \mathbb{R}$$

$$(X_{(1)}, X_{(n)}) \quad (۴) \quad (\bar{X}, X_{(n)}) \quad (۳) \quad (X_{(1)}, \bar{X}) \quad (۲) \quad X_{(1)} \quad (۱)$$

۱. گزینه ۱)

$$E(X) = \sum_{x=1}^r xf_0(x) = 1 \times \frac{1-\theta}{r} + 2 \times \frac{1}{r} + 3 \times \frac{\theta}{r} = \frac{r}{r} + \theta$$

$$\frac{r}{r} + \theta = \bar{x} \Rightarrow \hat{\theta} = \bar{x} - \frac{r}{r}$$

(پاسخ آمار ۸۸)

حال با فرض مقدار فوق با \bar{X} داریم:

۲. گزینه ۲)

$$\text{Var}(X_{n+1} - \bar{X}_n) = \text{Var}(X_{n+1}) + \text{Var}(\bar{X}_n) = 1 + \frac{1}{n} = \frac{n+1}{n}$$

$$E(X_{n+1} - \bar{X}_n) = 0 \Rightarrow \frac{X_{n+1} - \bar{X}_n}{\sqrt{\frac{n+1}{n}}} \sim N(0, 1)$$

$$\Rightarrow \frac{n}{n+1} (X_{n+1} - \bar{X}_n) \sim X_{(1)}^r$$

۳. گزینه ۴)

$N(0, \sigma^r) \Rightarrow (X_1^r + X_r^r)$ is C.S.S for σ^r

$\frac{X_1}{X_r}$ is ancillary (آماره فرعی)

$$\Rightarrow X_1^r + X_r^r \perp \frac{X_1}{X_r}$$

(پاسخ آمار ۹۲)

۴. گزینه ۲)

$X \sim \text{Binomial}(p), X^r \sim \text{Binomial}(p)$

$$E(\bar{X}^r) = \text{Var}(\bar{X}) + E^r(\bar{X}) = \frac{p(1-p)}{n} + p^r$$

(پاسخ آمار ۹۳)

۵. گزینه ۳

$$Y_i = \beta x_i + E_i ; i = 1, 2, \dots, n$$

$$E_i = Y_i - \beta x_i \quad E_i \sim f(E_i) = \frac{1}{\sigma} e^{-\frac{E_i}{\sigma}} ; i = 1, 2, \dots, n ; E_i > 0$$

$$L = e^{-E_i} = e^{-(Y_i - \beta x_i)}$$

حال برای یافتن $\hat{\beta}$ به روش MLE از تابع توزیع E_i ها کمک می‌گیریم:

$$Y_i - \beta x_i \geq 0 \Rightarrow \beta x_i \leq Y_i \Rightarrow \beta \leq \frac{Y_i}{x_i}$$

از طرفی بایستی داشته باشیم:

$$\hat{\beta} = \min_{1 \leq i \leq n} \left(\frac{Y_i}{x_i} \right)$$

β از $\frac{Y_i}{x_i}$ کوچکتر است پس باید از کمترین مقدار آن نیز کمتر باشد. در نتیجه

(پاسخ آمار ۸۸)

۶. گزینه ۴

با توجه اینکه $X^\alpha \sim \exp(1)$ تنها گزینه چهارم آماره فرعی است زیرا توزیع به پارامتر θ بستگی ندارد $\frac{\ln(X_1^\alpha)}{\ln(X_2^\alpha)} \neq \frac{\ln X_1}{\ln X_2}$

۷. گزینه ۱

$$F_n(x) = \begin{cases} 0 & x < \frac{1}{n} \\ 1 & x \geq \frac{1}{n} \end{cases}$$

تابع توزیع X_n برابر است با:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} F_n(x) = \begin{cases} 0 & x < 0 \\ 1 & x \geq 0 \end{cases}$$

و در نتیجه

(پاسخ آمار ۸۸)

و تابع فوق تابع توزیع متغیر تصادفی ثابت X که در نقطه صفر تباهیده است.

۸. گزینه ۲

$$X_1, X_2, X_3, X_4 \sim P(\lambda) ; \lambda \in [1, 2]$$

$$f(x_i) = \frac{e^{-\lambda} \lambda^{x_i}}{x_i!}$$

$$L = \prod_{i=1}^4 f(x_i) = \frac{e^{-4\lambda} \lambda^{\sum_{i=1}^4 x_i}}{\prod_{i=1}^4 x_i!} \Rightarrow l = \ln L = -4\lambda + \sum_{i=1}^4 x_i \ln \lambda + \ln \left(\prod_{i=1}^4 x_i! \right)$$

$$\frac{\partial l}{\partial \lambda} = -4 + \frac{\sum x_i}{\lambda} = 0 \Rightarrow \hat{\lambda} = \frac{\sum x_i}{4} = \bar{x}$$

حال با توجه به اینکه λ تنها مقادیر $[1, 2]$ را می‌گیرد و نمی‌تواند برابر $\bar{x} = 3$ باشد بیشترین مقدار آن یعنی ۲ خواهد شد. پس

$$\lambda = 2 \quad \hat{t} = e^{-2}$$

(پاسخ آمار ۸۸)

۹. گزینه ۴

$$f(\underline{x}) \propto e^{-\lambda \sum \mu^{i-1} x_i} \lambda^{\sum x_i} \mu^{\sum i x_i} \cdot \mu^{-n \sum x_i}$$

$$\Rightarrow (\sum x_i, \sum i x_i) \text{ is S.S}$$

(پاسخ آمار ۹۰)

۱۰. گزینه ۲

$$E(h(x)) = h(-1)\theta(1-\theta) + h(0)(1-\theta)^\tau + h(1)\theta(1-\theta)^\tau + h(2)\theta^\tau(1-\theta) + h(3)\theta^\tau$$

$$\theta^\tau (h(3) - h(2) + h(1) - h(0)) + \theta^\tau (h(2) - \tau h(1) + \tau h(0) - \tau h(-1))$$

$$+ \theta (h(1) - \tau h(0) + \tau h(-1)) + h(0) = 0$$

$$h(0) = 0 \quad \tau h(-1) = h(1) \quad \Rightarrow h(-1) = a$$

$$\Rightarrow h(1) = -\tau a \quad \Rightarrow \quad h(X) = \begin{cases} a & X = -1 \\ 0 & X = 0 / \tau \\ -\tau a & X = 1 / \tau \end{cases}$$

$$h(2) = -\tau a$$

$$h(3) = 0$$

$$h(2) = -\tau a$$

$$h(3) = 0$$

(پاسخ آمار ۹۰)

۱۱. گزینه ۳

می‌دانیم در هر توزیع نمونه تصادفی آماره بسنده است، پس $(X_1, 2X_2)$ تابعی از نمونه تصادفی $1-1$ و پرش آنگاه T بسنده است، اما $E(g(T)) = X_1 - X_2 = 0$ پس کامل نمی‌باشد.

(پاسخ آمار ۹۱)

۱۲. گزینه ۲

می‌دانیم که $\sum X_i$ آماره کامل است.

$$\underline{X} = (0, 1, 1, 0, 0) \quad U(\underline{X}) = 5 = U(y)$$

$$\underline{y} = (0, 0, 0, 1) \quad \tau = \sum X_i \neq \sum y_i = 1$$

$$\underline{X} = (0, 0, 0, 0, 1) \quad U(\underline{X}) = 9 = U(y)$$

$$\underline{y} = (1, 1, 1, 0, 0) \quad 1 = \sum X_i \neq \sum y_i = 3$$

در سوم و چهارم با فرض اینکه داریم:

۱۳. گزینه ۴

واضح است که T نمی‌تواند تابعی از U باشد. آن‌گاه چون T بسنده است پس U بسنده نمی‌شود.

(پاسخ آمار ۹۱)

۱۴. گزینه ۳

$$\prod f_{P_i}(\alpha_i) = \prod_{i=1}^n \left(\frac{1}{1+e^{-\alpha_i}} \right)^{X_i} \left(\frac{e^{-\alpha_i}}{1+e^{\alpha_i}} \right)^{1-X_i}$$

$$= \prod_{i=1}^n \left(\frac{e^{\alpha_i}}{1+e^{\alpha_i}} \right)^{X_i} \left(\frac{1}{1+e^{\alpha_i}} \right)^{1-X_i}$$

$$= e^{\alpha \sum X_i} \prod_{i=1}^n \left(\frac{1}{1+e^{\alpha_i}} \right)$$

آمار بسنده کامل است و کامل بودن آن مشخص است.

(پاسخ آمار ۹۲)

۱۵. گزینه ۴

$$f_0((X)\alpha) e^{-\frac{(x-1)^\tau}{\tau\theta}} \Rightarrow f_0(\underline{X})\alpha e^{-\frac{\sum X_i^\tau + \sum X_i - 1}{\tau\theta}}$$

$$\Rightarrow \sum X_i, \sum X_i^\tau$$

(پاسخ آمار ۹۲)

۱۶. هیچ‌کدام)

برای بررسی آماره بسنده باید امید ریاضی شرطی متغیر X به شرط آماره بسنده به پارامتر وابسته نباشد به این معنی که $p(X|T)$ به پارامتر وابسته نباشد. در هر سه گزینه توزیع شرطی به پارامتر وابسته است زیرا:

$$\text{if } T(X) = \begin{cases} 1 & X = 1, 2 \\ 0 & X = 0, 3 \end{cases}$$

$$P_{\theta_1}(X = 0 | T = 0) = \frac{\frac{1}{5}}{\frac{2}{5}} = \frac{1}{2}$$

$$P_{\theta_2}(X = 0 | T = 0) = \frac{\frac{1}{9}}{\frac{2}{9}} = \frac{1}{2}$$

$$\text{if } T(X) = \begin{cases} 1 & X = 0, 1 \\ 0 & X = 2, 3 \end{cases}$$

$$P_{\theta_1}(X = 0 | T = 1) = \frac{\frac{1}{4}}{\frac{2}{4}} = \frac{1}{2}$$

$$P_{\theta_2}(X = 0 | T = 1) = \frac{\frac{1}{11}}{\frac{2}{11}} = \frac{1}{2}$$

$$\text{if } T(X) = \begin{cases} 1 & X = 0, 2 \\ 0 & X = 1, 3 \end{cases}$$

$$P_{\theta_1}(X = 0 | T = 1) = \frac{\frac{1}{8}}{\frac{2}{8}} = \frac{1}{2}, P_{\theta_2}(X = 0 | T = 1) = \frac{\frac{1}{4}}{\frac{2}{4}} = \frac{1}{2}$$

$$P_{\theta_1}(X = 2 | T = 1) = \frac{\frac{1}{8}}{\frac{2}{8}} = \frac{1}{2}, P_{\theta_2}(X = 2 | T = 1) = \frac{\frac{1}{4}}{\frac{2}{4}} = \frac{1}{2}$$

$$P_{\theta_1}(X = 1 | T = 0) = \frac{\frac{1}{5}}{\frac{2}{5}} = \frac{1}{2}, P_{\theta_2}(X = 1 | T = 0) = \frac{\frac{3}{16}}{\frac{2}{16}} = \frac{3}{4}$$

$$P_{\theta_1}(X = 3 | T = 0) = \frac{\frac{3}{8}}{\frac{2}{8}} = \frac{3}{2}, P_{\theta_2}(X = 3 | T = 0) = \frac{\frac{1}{16}}{\frac{2}{16}} = \frac{1}{2}$$

(پاسخ آمار ۹۳)

بنابراین توزیع شرطی تحت هر یک از دو پارامتر یکسان نیست و به پارامتر θ_1 و θ_2 وابسته است.

۱۷. گزینه ۱)

$$X_1, \dots, X_n \sim B(1, \theta)$$